

በባህሌና ቱሪዝም ሚኒስቴር

**የባህሌ፣ ቱሪዝምና ስፖርት ፲፭ኛ የትብብርና
የዴጋፌ አሰጣጥ መመሪያ (የተሻሻላ) ቁጥር
486/2013**

መጋቢት 2011 ዓ.ም

መመሪያ ቁጥር 586/2013

የባህሌ፣ ቱሪዝምና ስፖርት ፲ርፌ የትብብርና ዴጋፌ አሰጣጥ
መመሪያ

የሚኒስቴር መመሪያ ቤቱን ራዕይ እና ተላዕኮ ለያሳኩ የሚችሉ ተግባራትን ለማረጋገጥና ለማረጋገጥ በ፲ርፌ ህግጋት፣ ባህሪና አካላት ትብብርና ዴጋፌ የሚሰጥበትን አሰራር በመ፲ርጋት ውጤታማ እንዲሆን መዋገድ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በትብብርና ዴጋፌ አሰጣጥ ረገዴ በሚኒስቴር መመሪያ ቤቱ የሚሰጥለት የአሠራር ክፍተቶችን በማስወገድ ተጠያቂነት፣ ግልጽነትና ፌትሃዊነት የሰጠበት ወጥ የአሠራር ሥርዓት መ፲ርጋት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በፋት በነበረው መመሪያ በአጭረው ሊይ የታዩትን ክፍተቶች በመሙላት በ፲ርፌ የተሰማሩ ማህበራትና ግለሰቦች ከትብብርና ዴጋፌ አሰራሩ እኩል ተጠቃሚ እንዲሆኑ በማስቻሉ የ፲ርፌን ሌማት ማሊቅ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

አገሪቷ የሚገኘውን የግጥሙ ባህልና ነፃ ዓላማ አቀፊዋ እንቅስቃሴ ህግን በመተግበር ከሂደቱ የሚገኘውን ሌምዴ፣ ዕውቀትና ክህልት ማስረጃ አስፈላጊ በመሆኑ፤

የትብብርና ዴጋፌ አሰጣጥ መረጃዎችን በተገቢው መንገዴ በመያዝ አሰራሩ ያመጣቸውን ውጤቶችና የግጥሙን ተግዲርቶች መገምገም የሚያስችሉ ስርዓት መ፲ርጋት በማስፈጸሙ፤

የባህሌና ቱሪዝም ሚኒስቴር በኢትዮጵያ ፋዳራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የአስፈጻሚ አካላትን ሥራጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 1097/2011 አንቀጽ 30 የተሰጡትን ተግባርና ኃላፊነቶች በአግባቡ ለመፈጸም ይህን መመሪያ አሻሽሎ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "የባህሌ፣ ቱሪዝምና ስፖርት ቢሮ የትብብርና የዴጋፌ አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 586/2013" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃለ አገባብ ላሊ ትርጉም የሚያሰጠው ካሌሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

- 1) “ሚኒስቴር” ማለት የባህሌና ቱሪዝም ሚኒስቴር ነው፡፡
- 2) “ቢሮ” ማለት የባህሌ፣ ቱሪዝም ወይም የስፖርት ሌማት ቢሮ ነው፡፡
- 3) “የበሊይ አመራር” ማለት የሚንስቴሩ ሚኒስትርና የቢሮ ሚኒስትር ዳኤታንም ይጨምራል፡፡
- 4) “ዲይሬክቶሬት” ማለት በቢሮ ስር የተዋቀረ የሥራ ሂደት ነው፡፡
- 5) “ትብብር ወይም ዴጋፌ” ማለት ማንኛውም ተገሊጋይ ቢሩን የሚመለከቱ አገላለጾች ከሦስተኛ ወገን ሆግግነት እንዲያስችሉ ከሚኒስቴሩ የሚፃፈው ተቃራኒ ነው፡፡
- 6) “የጥቅም ግጭት” ማለት በትብብርና ዴጋፌ አግፀም ሥርዓት ውስጥ በተገሊጋዩና በአገላለጹ ሰጪው መካከል ለጋራ የሚሻሉ ቀጥተኛ ወይም ተጠቃሚ የጥቅም ትስስር ነው፡፡
- 7) “ሰው” ማለት የተጽዋሪ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፡፡
- 8) በወንዴ ፆታ የተገባው አነጋገር የሴትንም ፆታ ይጨምራል፡፡

3. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዓላማ፣ ሚኒስቴሩ ትብብርና ዴጋፌ አሰጣጥን አስመሌክቶ የሚያከናውናቸው ተግባራት መርህን በተከተሉ ግሉጽነትና ተጠያቂነት በሰጥበት መንገዴ ለህዝቡ የሚያስችሉ ወጥ የአሠራር ሥርዓት መብርሳት ነው፡፡

4. የተግባራዊነት ወሰን

ይህ መመሪያ በሚኒስቴሩ ትብብርና ዴጋፊ በሚሰጥባቸው ተግባራት ሊይ ተግባራዊ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት
ስህተብብርና ዴጋፊ አሰጣጥ

5. የመመሪያው መርሆዎች

- 1) የኅብረተሰቡን በብርሃኑ የሚያደርገውን ተሳትፎና ተጠቃሚነትን የሚያረጋግጡ የማፍራጀትና የንቅናቄ ተግባራት ትኩረት ይሰጣቸዋል፤
- 2) በመናዊ ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀምና አዲዱስ የጾጠራ ሥራዎችን በማበረታታት ብርሃኑ ሌማት የሚደረገውን ተግባራት ትኩረት ይሰጣቸዋል፤
- 3) አህጉራዊና ዓለም አቀፊዊ ትስስርና ትብብርን ውጤታማ ሆኖ የሚከናወኑ የገጽታ ግንባታ ተግባራትን ስኬታማ በማድረግ ብርሃኑ ህገራችንን ኢኮኖሚና ማህበራዊ እድገት ጉልህ አስተዋጽኦ እንዲያደርግ ትኩረት ይሰጣል፤
- 4) በብርሃኑ መሠረት አስተዳደርን ማስረጃና የብርሃኑን የመጾምና የማስጾም አቅም ማጎልበት የሚደረገውን ርብርብ የሚያጠናክሩና ግልጽነትና ተጠያቂነት የሚያረጋግጡ ተግባራት ቅድሚያ ይሰጣል፤

6. ትብብር ወይም ዴጋፊ የሚደረግላቸው ጉዳዮች

- 1) የትብብር ወይም የዴጋፊ ጥበዳቤ የሚሰጠው በሚከተለት ጉዳዮች ብቻ ይሆናል፡፡
 - ሀ) ብርሃኑ፣ የብርሃኑ ባሕርያትና አገራዊ ገጽታን ማጎልበት የሚረድ የውጭ ሀገር ጉዞዎች፤
 - ለ) ብርሃኑ-ተኮር የሆኑ አገር-አቀፊ የክትትል ዝግጅቶች፤
 - ሐ) ብርሃኑ ጠቀሜታ ያላቸው የጥናትና ምርምር ሥራዎች፤
 - መ) በብርሃኑ ሌዩ ዕውቀትና ችሎታ በሚጠይቁ ጉዳዮች ባሕርያትን ከውጪ ሀገራት ማውሰስ ጊዜያት አስገብቶ ማሰራት፤
 - መ) በአገር-አቀፊ ደረጃ ማረከናወኑ የባህሉ ሌውውጥ ተግባራት፤
 - ሠ) በብርሃኑ ማረከናወኑ ክትትሎች የሚውለ ቁሶችን ወደ አገር ውስጥ ገብተው በመገለገል እንዲመሙ የማድረግ ተግባር፡፡

- 2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተዩነገገው እንዳይጠበቅ ሆኖ፤ አስፈላጊነቱ ሲታመንበት በበሊይ አመራሩ በሌዩ ሁኔታ በሚወሰነው መሠረት፤ የብርሐን የመጽሐፍና የማስጸም አቅም ሚያጎብክላቸው ላሉት ተግባራት ትብብርና ዴጋፌ ለቆረጥ ይችላሉ፡፡

7. ስቅዱሳን ሁኔታዎች

- 1) ማንኛውም ተገላጋይ የትብብር ወይም የዴጋፌ አገልግልት ሲጠይቅ የሚከተሉትን ቅዴመ ሁኔታዎች ማሟላቱን ማረጋገጥ ይኖርበታል፡

ሀ. የሚከናወነው ተግባር ብርሐን ተላዕኮ ስኬታማነት ቀጥተኛ አስተዋጽኦ ያህውና የሚኒስቴሩን ተግባር የሚያግፍ፤

ቁ. ሥራውን በተሻሻለ ጥራትና ተፈራሽነት የሚያከናውን መሆኑን፤ ሐ.

በብርሐን ሕዝባዊ ንቅናቄ ወይም ግንዛቤ የመፈጠር አቅም፤

መ. ብርሐን የዕውቀት፤ የሌምዴና የተሞክሮ ሽግግር የማዴረግ ብቃት፤

ሠ. ተግባሩን ሕመጸም የሚያስችሉ ህጋዊ ጾቃዴ፤ ተቋማዊ አቅም፤ የቴክኒክ ብቃት እንዲሁም አፈረጃጀት፤

ረ. ትብብር የሚፈጸምበት ተግባር ሚኒስቴሩ በተሰጡ ተግባርና ኃላፊነቶች ሊይ የጥቅም ግጭትና አለታዊ ተፅዕኖ የማይጸጥ፤

- 2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገኘው እንዳይጠበቅ ሆኖ፤ ሚኒስቴሩ የትብብር ወይም የዴጋፌ ቀበዲቤ ከመስጠቱ በፋት በላሉት አስገዲጅ ህጎች የተቀመጡ ተጨማሪ ቅዴመ ሁኔታዎች ተግባራት ይኖራቸዋሉ፡፡

8. ስህተቶች አቀራረብ

- 1) ማንኛውም የትብብር ወይም ዴጋፌ ጥያቄ በጽሑፌ ሚኒስቴሩ የሚቀርብ ሆኖ ማመላከቻው የአመላካቹን ሙሉ ስምና አዴራሻ መያዝ ይኖርበታል፡፡

- 2) የተጠየቀው የትብብርና የዴጋፌ አገልግልት የውጭ አገር ጉዞን የሚመላክት ሲሆን አመላካቹ የሚከተሉትን ማስረጃዎች አብሮ ማቅረብ አለበት፡-

ሀ. የተሟላ መነሻ ሃሳብ (ፕሮፖዛል) ወይም ስህተዲዩ ዝርዝር መግለጫ፤

ቁ. ከሚመላክተው አካሉ የተገኘ ህጋዊና የታዩሰ የሥራ ጾቃዴ እና አመላካቹ ከሚሠራበት አካሉ ወይም ከተማ አስተዳደር ቢሮ ኃላፊዎች ትብብር እንዲፈጸሙ የተሰጠ የዴጋፌ ቀበዲቤ፤

ሐ. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከዚህ በፋት ስለከናወናቸው ተመሳሳይ ተግባራት የመላካም ሥራ አፃፀም ማስረጃ፤

መ. ጉዞው በሚቀረጥበት አገር ውስጥ ከሚገኝ ሰው ጋር የተጋጠረን የስራ ግንኙነት የሚያሳይ ሰነዴ ወይም የግብዣ ቀበዲቤ፤

ሠ የጉዞው ተሳታፊዎች ዝርዝርና ከሚመሰክተው አካሌ የተሰጠ ተሳታፊዎች ከስራው ጋር ያሉቸውን አግባብነት የሚያሳይ ማስረጃ እንዲሁም የተሳታፊዎችን ቁጥር ወይም ስም የሚገልፅ የግብዣ ቀበዲቤ፤

3) የቀረበው የትብብርና የዴጋፌ ጥያቄ የሀብት ማግኘት ሲሆን የሚከተለትን ማስረጃዎች አያይዞ ማቅረብ ይኖርበታል፡-

ሀ) ተግባሩን ማከናወን የተሟላ መነሻ ሃሳብ (ፕሮፖዛል) ወይም ስህተዲዩ ዝርዝር መግቢያ፤

ሀ) በ፲ርፈ. በፋዳራሌ ቀረጃ የሚሰራ መሆኑን የሚገልፅ ህጋዊና የታዩሰ የስራ ጾቃዴ፤

ሐ) አስፖሊጊ ሆኖ ሲገኝ ከዚህ በፋት ስለከናወናቸው ተመሳሳይ ተግባራት የመሌካም ሥራ አፃፀም ማስረጃ፤

4) ጥያቄው ከውጪ አገራት ባሞያዎችን ለመስጠት ጊዜ አስገብቶ ማሰራት የሚቀርብ ሲሆን አመሌካቹ የሚከተለትን ማሟላት ይኖርበታል፡-

ሀ) የባሞያው ህጋዊና የፀና የፓስፖርት ቅጂ፤ የስራ ሌምዴና የትምህርት ዝግጅት የሚገልፅ ማስረጃ፤

ሀ) ባሞያው ወፋ ሀገር ውስጥ ገብቶ እንዲሰራ የሚያስገዴደ ዝርዝርና አጥጋቢ ምክንያቶችን የሚያብራራ መግቢያ፤

ሐ) ባሞያው በሚሰራበት ጉዲይ ሊይ እንዲሰማራ የተሰጠው ህጋዊና የታዩሰ የስራ ጾቃዴ፤

5) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2፣ 3 እና 4 የተዩነገጉት ቢኖርም፤ አመሌካቹ እንዳትብብር ወይም የዴጋፌ ጥያቄ ዓይነት አግባብነት ባሁኑ ህግ መሰረት አስፖሊጊ የሆኑ ማስረጃዎችን አሟላቶ ማቅረብ አለበት፡፡

9. ሌዩ ዴንጋጌ

1) በ፲ርፈ. የተሰማሩ ግዛቦች በዚህ መመሪያ መሰረት የውጭ አገር ጉዞን በሚመሰክት የትብብርና ዴጋፌ ጥያቄን ማቅረብ ይችላሉ፡፡

2) ግዛቦቹ ትብብርና ዴጋፌ ሲጠይቁ ከሚያቀርቡት ማመሌከቻ ጋር አያይጧው የሚከተለትን አሟላተው መቅረብ ይኖርባቸዋል፡-

ሀ) ስህተተው ዓላማና ተግባራት የሚያብራራ ዝርዝር መግለጫ፤

ሐ) ከሚኖርበት አካባቢ የተሰጠ ህጋዊና የታደሰ መታወቂያ፤

ሐ) ዴጋፌ በሚኖሩት ጉዲይ ሊይ መሰማራቱን ወይም መሳተፊያን የሚገልጽ ማስረጃ፤

መ) የትብብርና ዴጋፌ ህዝብነት ጉዲይ የተለከ የግብዣ ወይም የጥሪ ወረቀት፤

10. ጥያቄው የሚቀርብላቸው አካላት

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 8 እና 9 መሰረት የሚቀርቡ የትብብርና ዴጋፌ ጥያቄዎች በሚመሰክሩት ሚኒስትር ዳኤታ ጽ/ቤት በኩል የጥያቄው አግባብነት እየታየ በስሩ ለሚገኝ ዲይሬክቶሬት ይመራሉ፡፡

11. ውጤት ስሚማሳወቅ

- 1) ዲይሬክቶሬቱ በሚኒስትር ዳኤታ ጽ/ቤት የተመራሁትን ጥያቄ በ5 (አምስት) የሥራ ቀናት ውስጥ በመመርመር ውጤቱን ህዝብነቱ ያሳውቃል፡፡
- 2) የቀረበው ማመሌከቻ ቅዴመ ሁኔታዎችን ወይም አስፈላጊ ማስረጃዎችን የማያሟሉ ሆኖ ከተገኘ ጥያቄውን ሊቀረበው አካሉ በመመሪያው መሠረት ያላሟሉ መስጾት ተገላጭ መሆኑ ይሰጠዋል፡፡

12. ትብብር ወይም ዴጋፌ የተኖረበት ሰው ግዳታ

ትብብር ወይም ዴጋፌ እንዲኖረው የተጠየቁት ማንኛውም ሰው የሚከተሉትን ግዳታዎች የማክበር ኃላፊነት አለበት፡-

- 1) ከሚኒስቴሩ ጋር በሚኖረው ስምምነት መሠረት የተጠየቁትን ተግባራት በተገቢው ቋንቋ የማከናወን፤
- 2) የተኖረበትን ትብብር ወይም ዴጋፌ ህዝብነቱ ዓላማ ብቻ የማዋል፤
- 3) ከጉዲዩ ጋር ተያያዥነት ያላቸውን የሀገሪቱን ህጎች ሁሉ የማክበር፤
- 4) ስላከናወነው ተግባር አጭፀም የሚገልጽ በማስረጃ የተጣጣሪ ሪፖርት ሥራው በተጠናቀቀ 1 (አንድ) ወር ጊዜ ውስጥ ለሚኒስቴሩ በጽሑፊ የማቅረብ፤
- 5) ትብብር ወይም ዴጋፌ ስህተት በሆነ ተግባር አጭፀም ማብራሪያ እንዲያቀርብ ሲጠየቅ ማብራሪያውን የማቅረብ፤

- 6) የተሰጠው ዴጋፌ የውጭ ሀገር ጉዞን የሚመላከት ሲሆን የጉዞው ተሳታፊ አካሊት የሚጠበቅባቸውን ተግባራት አከናውነው መመላለሳቸውን በማረጋገጥ ሪፖርት ማድረግ፤
- 7) በተሰጠው የትብብርና ዴጋፌ አገልግልት ያገኛቸውን ዕውቀት፣ ሌምዴና ክህልት ምረክነትና ክብርሩ ጋር አግባብነት ሊሊቸው አካሊት የማካሄድ፤
- 8) እንዲስፈልጉባቸው ከሚገባቸው በሂደቱ እንዲከናወኑ የሚሰጡት ላልች ተያያዥ ተግባራት ማከናወን፡፡

13. ክትትል፣ ዴጋፌና እና መረጃ አያያዝ

- 1) ሚኒስቴሩ፣ የትብብር ወይም የዴጋፌ ጾቃደን ከሰጠበት ቀን ጀምሮ ክትትልና ዴጋፌ በሚያስፈልጋቸው ጉዳዮች ተገቢውን ተግባር ይፈጽማል፡፡ ተገላጋዩ የአጭፍ ሪፖርቱን ማረጋገጥ አካሊት ማቅረብ ያረጋግጣል፡፡
- 2) ሚኒስቴሩ፣ የሰጠውን ትብብር ወይም ዴጋፌ የሚመላኩ መረጃዎችን ያቀራጃል፤
- 3) ሚኒስቴሩ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ተግባሩን ገንቢ በሆነ መንገዴ የማረም እንዲሁም የታመሙትን ግብ እንዲመታ አቅጣጫ ሊያመለክት ይችላል፡፡
- 4) ይህ መመሪያ በተፃሕፈው የረጅም እንዲተገበር ከሚመላኩ አካሊት ጋር በቅንጅት ይሰራል፡፡

ክፍል ሦስት

፩ ሌዩ ዴጋጌዎች

14. የመተባበር ግዳታ

ጉዲዩ የሚመላከተው ማንኛውም ሰው ህዚህ መመሪያ አጭፍ የመተባበር ግዳታ አላለበት፡፡

15. ተጠያቂነት

- 1) በዚህ መመሪያ ከተቀረጸው ውጪ ትብብር ወይም ዴጋፌ እንዲሰጥ ሆኖ ብል ከተገለጸ ጋር በመመሳጠር ወይም በቸሌተኝነት የጾቃ ኃሊፉ ወይም እንዲጾቁ ያደረገ ባሕርይ አግባብ ባሕርይ ህግ መሰረት ተጠያቂ ይሆናል፡፡
- 2) ትብብር ወይም ዴጋፌ የተደረገበት ሰው በዚህ መመሪያ አንቀፅ 12 የተቀረጹትን

ግዳታዎች ተለሌፍ ከተገኘ ሚኒስቴሩ የሚከተሉትን አስተዳዳሪዎች እርምጃ ይወስዳሉ፡-

ሀ. እንዲታዘዝ የጥፋት ተረጃፊ የፅሁፊ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል፤ ጥፋቱ ሲታገም የትብብር ወይም የዴሞ ጥያቄውን ውዴቅ ያቆርጋል፡፡

ቁ. ጥፋቱ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 12 ንዑስ ቁጥር 6 በመተላለፌ የተገኘው ሲሆን መረጃውን ለማረጋገጥ አካላት በመለክ የጠያቂው ተጨማሪ ጥያቄዎች እንዲያስተናገድ ያቆርጋል፡፡

16. የማስገደድ ኃላፊነት

ህዲድ አግባብ ያላቸው ዲሞክራሲያዊ ባህል የሥራ ዴሞክራሲ ማስጠንቀቂያ ትብብር ወይም ዴሞ በዚህ መመሪያ መሠረት የመገደድ ኃላፊነት አለበት፡፡

17. የቅሬታ አቀራረብ

- 1) በትብብር ወይም ዴሞ አሰጣጥ ሂደት ሊይ ቅር የተሰኘ ተገላጋይ ቅሬታው መነሻ የሆነው ውሳኔ በየረሰው 10 /አሥር/ የሥራ ቀናት ውስጥ ቅር የተሰኘበትን ምክንያት በመግለፅ በጽሑፊ ማረጋገጥ የተገላጋዮች ቅሬታ ማስተናገጃ ክፍል ማቅረብ ይችላል፡፡
- 2) የተገላጋዮች ቅሬታ ማስተናገጃ ክፍል ጥያቄው በቀረበ በ 5 /አምስት/ የሥራ ቀናት ውስጥ ምሊሽ መስጠት አለበት፡፡
- 3) በቅሬታ ማስተናገጃ ክፍል ምሊሽ ያረፈ ተገላጋይ አቤቱታውን በ5 /አምስት/ የሥራ ቀናት ውስጥ ማረጋገጥ ይችላል፡፡
- 4) ማረጋገጥ የቀረበውን አቤቱታ መርምሮ ውሳኔውን በ5 /አምስት/ የሥራ ቀናት ያሳውቃል፡፡
- 5) የማረጋገጥ ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል፡፡

18. የመሸጋገሪያ ዴሞ

- 1) ይህ መመሪያ ከመውጣቱ በፋት በተሰጠ የትብብር ወይም የዴሞ ተቃውሜ መሠረት እየተከናወኑ ያለ ተግባራት ተግባራት ያሉ መመሪያ ከጸደቀበት ቀን ጀምሮ ባህል የ1 (አንድ) ወር ጊዜ ተግባራት ይሆናል፡፡

19. ተግባራት የማይኖራቸው መመሪያዎችና ሌማዊ አሠራሮች

ይህን መመሪያ የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ ወይም ሌማዲዊ አሠራር በዚህ መመሪያ ውስጥ በተሸጋገሉ ጉዳዮች ሊይ ተጽዕኖላቸው አይኖረውም፡፡

20. መመሪያውን ስህማሻሻሌ

ሚኒስቴሩ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ይህን መመሪያ ለያሻሽው ይችላል፡፡

21. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከሚያዝያ ወር 2011 ዓ.ም ጀምሮ የፀና

ይሆናል፡፡ አዲስ አበባ መጋቢት 2011 ዓ.ም.

ሂሩት ካሳው (ድክተር)
የባህሌና ቱሪዝም ሚኒስቴር
ሚኒስትር